

Indikatorsættet indeholder udvalgte sektorprofiler, som viser den enkelte sektors økonomiske forhold og de væsentligste miljøparametre. Den generelle vurdering er, at det på en række områder er lykkedes at bryde sammenhængen mellem økonomisk vækst og miljøbelastning. Det gælder fx for SO₂, NO_x, NH₃, CO₂, kvælstoftilførsel og fosfortilførsel.

Nøgleindikatorerne 2003 er sendt til Miljø- og Planlægningsudvalget (alm. del – bilag 209, 2003-04) og kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. Den næste opdatering vil ske i løbet af efteråret og vil også i år blive sendt til Folketinget.

Spm. nr. S 5630

Til udenrigsministeren (15/9 04) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil udenrigsministeren redegøre for gennemførte og planlagte aktiviteter samt status for arbejdet med at integrere miljøhensyn i ministeriets sektorområder (generelle anliggender og handel) såvel i Danmark som i EU?«

Svar (1/10 04)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Amsterdam-traktatens paragraf 6 fastslår, at miljø skal integreres i alle EU's politikområder med henblik på at fremme bæredygtig udvikling. Som led i den proces Det Europæiske Råd (DER) igangsatte med henblik herpå i Cardiff i 1998 vedtog udenrigsministrene i marts 2002 en strategi for integration af miljøhensyn i EU's eksterne anliggender. Strategien lægger vægt på at fremme miljøspørgsmål i dialogen med tredjeparter i kobling med det bredere politiske og økonomiske samarbejde og fokuserer på indsatsen herfor gennem dialog med andre udviklede lande, udviklingspolitikken, handel og investeringer samt i den internationale forvaltning.

Strategien skal ses i sammenhæng også med EU's bæredygtighedsstrategi (DER Göteborg 2001) og ikke mindst dennes eksterne dimension, der blev fremlagt af Kommissionen i februar 2002 som indspil til Johannesburg-topmødet om bæredygtig udvikling.

Som led i strategien for integration af miljøhensyn i eksterne anliggender etableredes i 2003

et Netværk for Grønt Diplomati, hvis oprettelse og mandat blev bekræftet af DER i Thessaloniki og Bruxelles samme år. Netværket skal rapportere tilbage til DER i juni 2005. Danmark deltager aktivt i netværket, som fokuserer på at fremme EU's kommunikation med tredjelande bl.a. gennem demarcher. I foråret 2003 gennemførtes en sådan demarche forud for Den internationale konference om vedvarende energi i Bonn. En uformel undergruppe i dette netværk fokuserer på EU's kommunikation med tredjelande i klimaspørgsmål.

Forholdet til tredjelande generelt

På EU's tilbagevendende topmøder med tredjelande og regionale samarbejdsorganisationer (bl.a. USA, Canada, Rusland, Japan, Indien, Latinamerika, Afrika, Asien) indgår miljø- og klimaspørgsmål, aktivt støttet af bl.a. Danmark, som en integreret del af dagsordenen. Eksempelvis tog statsministrene fra de nordiske EU-lande og de baltiske lande i maj 2004 initiativ til en henvendelse til EU-formandskabet med det formål at sikre en højere prioritering af miljøhensyn i EU's samarbejde med Rusland, herunder med henblik på at beskytte Østersøens miljø. Også på Østersø-topmødet i Estland i juni i år tog jeg dette spørgsmål op. Fokus i miljø- og klimadelen af topmøderne har i de senere år især været forberedelsen og opfølgningen på Johannesburg-topmødet om bæredygtig udvikling samt behovet for ratifikation af internationale miljøaftaler, ikke mindst Kyoto-protokollen. Akutelt gør EU en betydelig indsats for at overbevise Rusland om behovet for ratifikation af Kyoto-protokollen, idet russisk ratifikation er en nødvendig og tilstrækkelig betingelse for at sætte protokollen i kraft. Dette blev senest rejst på EU-Rusland mødet i New York den 23. september 2004.

EU har en række partnerskabs-, samarbejds- og associeringsaftaler med tredjelande og regionale samarbejdsorganisationer. Der lægges fra såvel EU's som Danmarks side vægt på, at miljøhensyn indgår som et vigtigt element i disse aftaler. Dette udmøntes som regel i, at aftalerne indeholder en specifik artikel om miljø og i, at miljø optræder som et tværgående hensyn i artikler omhandlende almindelige mål for samarbejdet på områder såsom landbrug, fiskeri, turisme, energi, udvikling, regionalt samarbejde og samarbejde på det sociale område.